

INSPIRATIONSPUNKTER

[KUN DET TALTE ORD GÆLDER]

22. juni 2021

Samråd i ERU den 22. juni 2021 – Spørgsmål AQ stillet efter ønske fra Rasmus Nordqvist (SF):

Samrådsspørgsmål AQ

Ministeren bedes redegøre for regeringens overvejelser i forbindelse med høringssvar vedr. Europa-kommissionens høring ang. kommende initiativer om bæredygtig selskabsledelse, herunder redegøre for hvilke kontakt der har været på embedsmandsniveau med Europa-Kommissionen forud for udspillet, jf. URU alm. del – bilag 125?

- Tak til Udenrigsudvalget for invitationen til dette samråd om det kommende europæiske initiativ om bæredygtig virksomhedsadfærd – nærmere bestemt om regulering af selskabsledelse og af due diligence.
- Jeg er blevet bedt om at redegøre for regeringens overvejelser i forbindelse med det høringssvar, vi sendte til Europa-Kommissionen i februar i år.
- Jeg er også blevet bedt om at redegøre for, hvilken kontakt der har været på embedsmandsniveau med Kommissionen forud for udspillet.

[Indledning]

- Jeg vil gerne starte med at sige, at jeg er glad for, at vi kunne mødes i dag og drøfte dette vigtige EU-forslag.
- Både fordi det er et omdiskuteret og længe ventet stykke EU-lovgivning. Men også fordi regeringens holdning til initiativet har været oppe og vende på en række tidligere

samråd om virksomheders samfundsansvar. Her har vi dog kun haft tid til at behandle emnet kort.

- Derfor har jeg set frem til at kunne fortælle mere i detaljer om regeringens overvejelser ift. forslaget og om vores arbejde for effektive, fælleseuropæiske krav til due diligence.

[Regeringens høringssvar vedr. bæredygtig selskabsledelse]

- Først og fremmest vil jeg gøre det helt klart, at regeringen bakker helhjertet op om formålet med det kommende initiativ: Nemlig at fremme bæredygtig og ansvarlig virksomhedsadfærd.
- Det er et vigtigt led i den grønne og bæredygtige omstilling af vores samfund.
- Regeringen mener dog ikke, at det formål opnås gennem en regulering af selskabsledelsen, der dikterer, hvordan og i hvilken interesse virksomheder skal ledes.
- Jeg vil uddybe hvorfor om lidt.
- Derfor har regeringen i vores høringssvaret fra februar opfordret Kommissionen til at opdele initiativet i to og fokusere kræfterne på arbejdet med due diligence.

- Ved at dele forslaget op i to kan vi tage hånd om de risici og faldgrupper, der er ved selskabsledelsesdelen, og fokusere på fordelene ved lovpligtig due diligence. Dem mener vi til gengæld, der er rigtig mange af.
- Vi har også den bekymring, at hvis Kommissionen fortsætter ufortrødent, vil det være væsentligt sværere at blive enige blandt medlemsstaterne om et godt forslag om due diligence pga. udfordringerne med selskabsledelse.

[Risici ved regulering af selskabsledelse]

- Som nævnt vil jeg gerne starte med at uddybe, hvad regeringen ser som de væsentligste risici og udfordringer ved den påtænkte regulering af selskabsledelse.
- På trods af, at der i titlen til forslaget fra Kommissionen indgår ordet »bæredygtig«, har jeg noget svært ved at se, hvordan det hænger sammen med indholdet, hvor der lægges op til at lovgive om, i hvis interesse virksomheder skal ledes.
- Kommissionens ønske om at regulere selskabsledelse hviler desværre på et skrøbeligt fundament i form af en konsekvensanalyse fra EY Italien, der har mødt overordentlig skarp kritik.
- Kommissionen har lagt sig op ad analysens hovedkonklusion, som er, at virksomheders ledelser helt overvejende

træffer beslutninger, som alene varetager aktionærers kortsigtede økonomiske interesser.

- Det er en konklusion der er blevet massivt tilbagevist af bl.a. anerkendte selskabsretsprofessorer fra Europa og USA, danske virksomheder, en lang række af de danske erhvervsorganisationer og Komitéen for god selskabsledelse.
- Regeringen har lyttet til den meget omfattende kritik, der har været af konsekvensanalysen og er derfor meget betænkelige ved, om der er det nødvendige grundlag for den del af det kommende initiativ.
- Udover at grundlaget er utilstrækkeligt, mener vi også at de planlagte lovkrav er uhensigtsmæssige og kontraproduktive ift. at understøtte virksomhederne i at levere på den bæredygtige omstilling.
- Regeringen mener fx ikke, at det er hensigtsmæssigt at give en udefineret gruppe af interessenter en udvidet adgang til at sagsøge ledelsen i en virksomhed, der ligger ud over de almindelige erstatningsregler eller processuelle regler, der allerede gælder i dag.
- Virksomheder, der handler i overensstemmelse med loven, skal ikke frygte at blive mødt med et stort antal ube-

grundede søgsmål eller stå til ansvar overfor eksterne interessenter, der ikke nødvendigvis kan identificeres på forhånd.

- Hvis virksomhederne skal levere på den bæredygtige omstilling, skal de kunne fokusere på at drive deres virksomhed.
- Det mener vi ikke, at de kan i lige så høj grad, hvis den udvidede adgang til søgsmål gennemføres, og der sker så drastiske ændringer i ledelsesansvaret.
- Det er også værd at bemærke, at kritikken af initiativets udformning og grundlag også kommer indefra i Kommissionen.
- Kommissionens egen konsekvensanalyse af det kommende initiativ blev ikke godkendt af det såkaldte *Udvalget for Forskriftskontrol*. Initiativet blev tildelt et såkaldt rødt kort.
- Udvalget tilser, at EU-regler lever op til EU's egne principper for bedre regulering. Et rødt kort betyder helt konkret, at den ansvarlige del af Europa-Kommissionen igen skal udarbejde en ny konsekvensanalyse.
- Når det er sagt, skal vi heldigvis heller ikke lede langt eller længe for at finde eksempler på store og veldrevne virksomheder, der har stor succes med at tænke bæredygtighed ind i deres forretning på nuværende tidspunkt.

Hvor samfundsansvar, bæredygtighed og grøn omstilling er en integreret del af deres langsigtede strategi.

- Vi ser således væsentlige risici ved, at man lægger op til, at virksomheder kan blive mødt af søgsmål fra interessenter, især fordi det ikke står helt klart, hvem disse interessenter er.
- Jeg mener ikke, at vi skal tage magten fra virksomheder og aktionærer, der opfører sig ansvarligt og træffer beslutninger, som er bæredygtige. Og det kan svække konkurrenceevnen, hvis forslaget smitter af på investorernes vilje til at investere i europæiske virksomheder.
- Selv virksomheder som allerede arbejder bæredygtigt eller som er i gang med en større bæredygtig transformation, kan ikke vide, hvorvidt de vil være den næste virksomhed, som kan blive ramt af søgsmål og om hvad det måtte dreje sig.
- Usikkerheden vil således kunne ramme alle vores virksomheder.

[Regeringens høringsvar vedr. due diligence]

- Det var så den mere negative del af vores høringsvar. Overskriften for mig er at ting bliver ikke bæredygtige af at man siger det i en overskrift.

- Som nævnt indledningsvis er jeg og regeringen dog klar tilhænger af at regulere virksomhedernes processer for due diligence på EU-niveau. Det har jeg også sagt tidligere.
- Vi har igennem de seneste år set opsigtsvækkende sager, hvor forskellige virksomheder har outsourcet dårlige arbejdsforhold og der er sket krænkelse af menneskerettigheder og miljøskader i deres værdikæder. Det kan vi ikke være tjent med og det skal der naturligvis sættes ind overfor.
- Som regering har vi en helt grundlæggende forventning om at danske virksomheder agerer ansvarligt og naturligvis overholde fx menneskerettighederne – uafhængigt af hvor i verden de agerer.
- Det er min klare opfattelse at vi med god og fornuftig due diligence lovgivning for de europæiske virksomheder kan imødekomme lignende sager fremadrettede.
- Vi kan ikke sikre os fuldstændig mod, at der dukker nye sager op – men det her er et rigtig godt værktøj til at undgå at europæiske virksomheder har negative indvirkninger i tredje lande og vil speede den bæredygtige omstilling op.
- Fælleseuropæiske regler giver i min optik også virksomheder og borgere de bedste forudsætninger for at møde ensartede regler på tværs af EU-landene. På den måde

mindskes de erhvervsøkonomiske konsekvenser forbundet med forskelligartede lovgivninger, og der sikres i højere grad lige konkurrencevilkår.

- Det samme vil gælde for ofre for krænkelser, der vil have samme regler på tværs af EU. Det vil således ikke være afgørende, om en virksomhed er etableret i Danmark eller i Spanien.
- Det er regeringens vurdering, at de rette due diligence-procedurer er det mest effektive og proportionale instrument til at understøtte bæredygtig virksomhedsadfærd: Due diligence procedurer indebærer fx allerede krav om, at virksomheder skal inddrage andre interessenter, herunder lokalsamfund, medarbejdere, NGO'er mv., når der træffes beslutninger.
- Derudover er involveringen af ledelsen i virksomheder en central del af en ordentligt due diligence proces. Det er regeringens holdning, at bæredygtig virksomhedsadfærd ikke er noget, der skal behandles i en separat bæredygtighedsafdeling.
- Bæredygtig virksomhedsførelse er først og fremmest et ledelsesansvar, og hvis virksomhederne skal realisere potentialet i den bæredygtige omstilling bør virksomhederne være fuldt bevidste om dette.

- Det er således regeringens holdning, at vi med den rette due diligence-regulering langt hen ad vejen, kan styrke arbejdet med, at europæiske virksomheder tager ansvar for den bæredygtige omstilling. Dermed overflødiggøres yderligere regler om selskabsledelse også.
- Dette har også været meget gennemgående i regeringens kontakt med Kommissionen.
- Og på baggrund af den dialog der har været med Kommissionen, er der ikke tvivl om at de opfatter Danmark som meget ambitiøse og som drivende ift. at få gennemført den rette europæiske due diligence lovgivning.
- Når jeg taler om ”den rette” due diligence-regulering, mener jeg regulering, der er *balanceret* og *proportional*.
- *Balanceret* vil sige, at loven tager højde for fleksibilitet på den ene side og præcision på den anden side.
- Det er nemlig en udfordring at oversætte OECD’s og FN’s frivillige retningslinjer for due diligence til egentlige lovkrav. På den ene side er due diligence-processer i sagens natur en løbende proces, der skal tilpasses den enkelte virksomhed og dens aktiviteter. På den anden side kan man ikke indføre lovkrav om fx erstatningsansvar, uden at der gælder klare, utvetydige regler. Det er et spørgsmål om retssikkerhed.

- *Proportional* vil sige, at de erhvervsøkonomiske konsekvenser for virksomheder og for tilsyns- og kontrolmyndigheder skal stå mål med den effekt, vi ønsker at opnå.
- På det område har regeringen anbefalet Europa-Kommissionen, at due diligence-kravene til en start kun omfatter store virksomheder. Dette er samme tilgang som regeringen fx har i forbindelse det kommende direktiv om bæredygtig rapportering (CSRD) og som i dag er gældende for årsregnskabslovens regler om CSR-rapportering.
- Store virksomheder er ligeledes de virksomheder, der langt hen af vejen er engageret i internationale værdikæder, hvor der er en vis risiko for negative indvirkninger.
- Ved at fokusere på de store virksomheder, kan vi indsamle værdifuld erfaring med, hvordan reglerne fungerer i praksis. På sigt kan vi så overveje om SMV'er også bør omfattes direkte af lovpligtig due diligence.
- Når jeg siger at SMV'er på sigt kan omfattes direkte af lovgivning er det også fordi, at visse SMV forventes at blive omfattet indirekte selvom loven kun vil gælde de store virksomheder.
- Hvis en SMV er en leverandør hos en stor virksomhed, vil kravene derigennem også ramme SMV'en. Så vi må ikke tro at effekten af lovgivningen isoleres til de få store virksomheder. Der vil være en afsmittende effekt.

[Kontakt med Europa-Kommissionen]

- Hr. Rasmus Nordqvist har også bedt om at jeg redegør for den kontakt der har været med Europa-Kommissionen omkring forslaget.
- Regeringen har sendt to høringssvar til Europa-Kommissionen om initiativerne om bæredygtig selskabsledelse: Et høringssvar vedrørende Europa-Kommissionens såkaldte road-map for initiativerne tilbage i oktober sidste år og et høringssvar på en mere detaljeret offentlig høring i februar i år. Folketingets Europaudvalg, Udenrigsudvalg og Erhvervsudvalget har modtaget kopi heraf samt orienteringsnotater på dansk om regeringens høringssvar.
- Erhvervsministeriet og Erhvervsstyrelsen har løbende holdt møder med forskellige grene af Europa-Kommissionen for at forstå Kommissionens prioriteter for initiativet og undersøge muligheden for at påvirke initiativet, inden lovforslaget fremsættes.
- Fra dansk side har vi også været pennefører på et brev til Europa-Kommissionen i samarbejde med ligesindede lande, hvor vi har udtrykt stærk bekymring om regulering af selskabsledelsesdelen. Her har vi gentaget vores synspunkt fra høringssvaret om opsplitting af det kommende initiativ i to dele vedr. hhv. due diligence og selskabsledelse.

- Det tyder også på, at der er lydhørhed overfor de danske bekymringer.
- Som jeg nævnte tidligere er Europa-Kommissionens konsekvensanalyse af det kommende initiativ ikke blevet godkendt og man er ved at udarbejde en ny konsekvensanalyse.
- Dét giver os mere tid til at påvirke forslaget i retning af en balanceret og proportional due diligence-lovgivning, der fremmer bæredygtig og ansvarlig virksomhedsadfærd på tværs af EU, og dermed overflødiggør regulering af selskabsledelse. Det vil vi gøre vores for at realisere.
- Tak for ordet.